

ΡΩΜΑΝΟΥ ΜΕΛΩΔΟΥ

ΔΥΟ ΥΜΝΟΙ

Από τον
ΤΑΚΗ ΚΟΥΦΟΠΟΥΛΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ	3
ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΡΗΝΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	4
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΣΕΠΤΟΥ ΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ	15

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ

Για το Ρωμανό τον Μελωδό και τους Ύμνους του έχουν γραφτεί πάμπολλα κείμενα, ελληνικά και ξένα, ώστε να είναι περιττό να προσθέσω ακόμη ένα. Οι κάποιες προσωπικές απόψεις μου, φαίνονται από τους στίχους του Ρωμανού που απέδωσα όπως εγώ τους διαβάζω και τους αισθάνομαι.

Από τεχνικής πλευράς σημειώνω ότι σε μερικά σημεία διατήρησα τις άνω τελείες, παρότι δεν συνηθίζονται στον σημερινό γραπτό μας λόγο, καθώς και ότι το πρωτότυπο κείμενο πήρα από τον TLG, που είναι προσβάσιμο σε όλους.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΡΗΝΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Προίμιον

Τον δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα
δεῦτε πάντες, ὑμνήσωμεν
αὐτόν γὰρ κατεῖδε Μαρία
ἐπὶ ξύλου, και ἔλεγεν·
«Εἶ καὶ σταυρόν ὑπομένεις,
σὺ ὑπάρχεις
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου.»

Τον σταυρωμένο για μας
ελάτε να υμνήσουμε
επάνω σε ξύλο τον εἶδε
η Μαρία και ἔλεγε·
«Αν και σε σταυρό παραμένεις
εξακολουθεῖς να εἶσαι
ο θεός μου και γιος μου.»

Οἴκοι

α'

Τὸν ἴδιον ἄρνα
ἢ ἀμνάς θεωροῦσα
πρὸς σφαγὴν ἐλκόμενον
ἠκολούθει ἡ Μαρία
τρυχομένη
μεθ' ἑτραίρων γυναικῶν,
ταῦτα βοῶσα·
«Ποῦ πορεύει τέκνον;
Τίνος χάριν τὸν ταχύν
δρόμον τελεῖς;
Μὴ ἕταιρος γάμος
πάλιν ἔστιν ἐν Κανᾷ,
κάκεϊ νυνὶ σπεύδεις,
ἴν' ἐξ ὕδατος αὐτοῖς
οἶνον ποιήσης;

Τον δικό της ἀμνό
βλέποντας ἡ ἀμνάδα
να σύρεται στη σφαγή,
πίσω του ἡ Μαρία
εξαντλημένη
με ἄλλες γυναῖκες,
αυτὰ ἀναφώναζε·
«Που πηγαίνεις γιε μου
για χάρι τίνος
τώρα βιάζεσαι;
Μήπως και ἄλλος γάμος
γίνεται πάλι στην Κανά,
και σπεύδεις ἐκεῖ,
να κάνεις γι' αὐτούς
κρασί ἀπὸ νερό;

Συνέλθω σοι, τέκνον,
ἢ μείνω σε μᾶλλον;
Δός μοι λόγον, Λόγε,
μὴ σιγῶν παρέλθῃς με,
ὁ ἀγνήν τηρήσας με,
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου.

Να ἴρθω μαζί σου γιέ μου,
ἢ να σε περιμένω ἐδῶ;
Πες μου ἓνα λόγο, Λόγε
μην προσπερνᾷς σιωπηλός,
εσύ που αγνή με κράτησες,
ο θεός μου και γιός μου.

β

Οὐκ ἠλπίζον, τέκνον,
ἐν τούτοις ἰδεῖν σε,
οὐδ' ἐπίστευόν ποτε
ἕως τούτου τοὺς ἀνόμους
ἐκμανῆναι,
καὶ ἐκτεῖναι ἐπὶ σὲ
χεῖρας ἀδίκως·
ἔτι γὰρ τὰ βρέφη
τούτων κράζουσι σοι το
εὐλογημένος.
Ἄκμην δὲ βᾶϊων
πεπλησμένη ἡ ὁδὸς
μηνύει τοῖς πᾶσι
τῶν ἀθέσμων τὰς πρὸς σὲ
πανευφημίας.
Καὶ νῦν τίνος χάριν
ἐπράχθη τὸ χεῖρον;
γινῶναι θέλω, οἴμοι,
πῶς τὸ φῶς μου σβέννυται
πῶς σταυρῷ προσπήγνυται
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου.

Δεν περίμενα, γιέ μου,
ἔτσι να σ' ἐβλεπα,
οὔτε ποτέ πίστευα
ὅτι αυτοὶ οἱ ἀνομοὶ
μανιασμένοι,
θ' ἀπλώνουν ἀδίκως
τα χέρια τους πάνω σου·
ἀκόμη και τα βρέφη
αυτῶν, σου φωνάζουν
Ευλογημένος.
Ακόμη με βᾶγια
γεμάτος ο δρόμος
δείχνει σε ὅλους
πόσο οἱ ἀνομοὶ
σε παίνευαν.
Και για ποιο τώρα λόγο
συνέβη το κακό;
Θέλω να μάθω, αλοῖμονο,
πῶς το φως μου χάνεται
πῶς καρφώνεται στον σταυρό
ο θεός μου και γιος μου.

γ'

Ἐπάγεις, ὦ τέκνον
πρὸς ἄδικον φόνον
καὶ οὐδεὶς σοι συναλγεῖ·
οὐ συνέρχεται σοι Πέτρος
ὁ εἰπὼν σοι·
“οὐκ ἄρνούμαι σέ ποτε,
κἂν ἀποθνήσκω”.
ἔλειπέ σε Θωμᾶς

Πηγαίνεις γιέ μου
σε ἀδικο φόνο,
και κανείς δεν συμπάσχει·
οὔτε σ' ακολουθεῖ ο Πέτρος
που σου εἶπε·
“ποτέ δεν σ' αρνούμαι,
οὐτ' αν πεθάνω”.
Σ' εγκατέλειψε και ο Θωμάς

ὁ βοήσας· “μετ’ αὐτοῦ
θάνωμεν πάντες”.
Οἱ ἄλλοι δὲ πάλιν,
οἱ οἰκεῖοι καὶ γνωστοὶ
οἱ μέλλοντες κρίνειν
τὰς φυλάς τοῦ Ἰσραήλ,
ποῦ εἰσιν ἄρτι;
οὐδεὶς ἐκ τῶν πάντων,
ἀλλ’ εἷς ὑπὲρ πάντων
θνήσκεις, τέκνον, μόνος,
ἀνθ’ ὧν πάντας ἔσωσας,
ἀνθ’ ὧν πᾶσιν ἤρεσας,
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου.

δ’

Τοιαῦτα Μαρίας
ἐκ λύπης βαρείας
καὶ ἐκ θλίψεως πολλῆς
κραυγαζούσης καὶ κλαιούσης
ἐπεστράφη
πρὸς αὐτήν ὁ ἐξ αὐτῆς
οὔτω βοήσας.
«Τί δακρύεις, μήτηρ,
τί ταῖς ἄλλαις γυναιξί
συνυπεφέρῃ;
μὴ πάθω; μὴ θάνω;
πῶς οὖν σώσω τὸν Ἀδάμ;
μὴ τάφον οἰκήσω;
πῶς ἐλκύσω πρὸς ζωὴν
τοὺς ἐν τῷ Ἄδῃ;
καὶ μὴν καθὼς οἶδας
ἀδίκως σταυροῦμαι·
τί οὖν κλαίεις, μήτηρ;
μᾶλλον οὔτω κραύγασον
“ὅτι θέλων ἔπαθεν
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου”.

ε’

Ἄποθου ὦ μήτηρ,
ἀπόθου τὴν λύπην

που φώναζε· “μαζί του
θα πεθάνουμε ὅλοι”.
Οἱ ἄλλοι δε πάλι
γνωστοὶ καὶ φίλοι
αὐτοὶ που θα ἔκριναν
τις φυλές του Ἰσραήλ
που βρίσκονται τώρα;
κανένας ἀπ’ ὅλους
ἀλλὰ ἓνας για ὅλους
πεθαίνεις μόνος σου γιε μου,
ἀντί ὅλων που ἔσωσες,
ἀντί ὅλων που τους ἄρεσες
ο θεός μου καὶ γιος μου.

Σε αὐτά της Μαρίας
που με λύπη βαριά
καὶ πολλή θλίψη
κραυγάζοντας καὶ κλαίγοντας
στράφηκε
πρὸς αὐτή ο ἐξ αὐτῆς
καὶ ἔτσι της μίλησε.
«Γιατί δακρίζεις μητέρα,
γιατί υποφέρεις μαζί
με τις ἄλλες γυναῖκες;
μήπως υποφέρω; μήπως πεθάνω;
πῶς λοιπόν θα σώσω τὸν Ἀδάμ;
ἀν δὲν ζήσω στὸν τάφο
πῶς θα φέρω στὴ ζωὴ
ἐκείνους που εἶναι στὸν Ἄδῃ;
ἀν ἀδίκῃ, ὅπως βλέπεις,
δὲν σταυρωθῶ.
Γιατί λοιπόν κλαίς μητέρα;
Καλύτερα φώναξε τοῦτο
“ὅτι θέλοντας ἔπασχε
ο θεός μου καὶ γιος μου”.

Ἄφησε μητέρα
ἄφησε τὴ λύπη

οὐ γὰρ πρέπει σοι θρηνεῖν,
ὅτι κεχαριτωμένη
ὠνομάσθης·
τὴν οὖν κλῆσιν τῷ κλαυθμῷ
μὴ συγκαλύψης·
μὴ ταῖς ἀσυνέτοις
ὁμοιώσεις ἑαυτήν,
πάνσοφε κόρη·
ἐν μέσῳ ὑπάρχεις
τοῦ νυμφῶνος τοῦ ἔμοῦ.
μὴ οὖν ὥσπερ ἔξω
ἵσταμένη τὴν ψυχὴν
καταμαράνης.
τοὺς ἐν τῷ νυμφῶνι
ὡς δούλους σου φώνει·
πᾶς γὰρ τρέχων τρόμφ
ὑπακούσει σου, σεμνή,
ὅταν εἴπῃς· “ποῦ ἔστιν
ὁ υἱός καὶ θεός μου”.

στ'

Πικρὰν τὴν ἡμέραν
τοῦ πάθους μὴ δείξης·
δι' αὐτὴν γὰρ ὁ γλυκὴς
οὐρανὸθεν νῦν κατήλθον
ὡς τὸ μάννα,
οὐκ ἐν ὄρει τῷ Σινᾶ,
ἀλλ' ἐν γαστρὶ σου·
ἐνδοθεν γὰρ ταύτης
ἐτυρώθην
ὡς Δαβὶδ προανεφώνει·
τὸ τετυρωμένον
ὄρος νόησον, σεμνή,
ἐγὼ γὰρ ὑπάρχω
ὅτι λόγος ὢν ἐν σοὶ
σάρξ ἐγενόμην·
ἐν ταύτῃ οὖν πάσχω,
ἐν ταύτῃ καὶ σώζω.
μὴ οὖν κλαίεις, μήτε·
μᾶλλον κράζον ἐν χαρᾷ·

δεν σου πρέπει να κλαις
αφού κεχαριτωμένη
σε είπαν.
Αυτό το όνομα με θρήνους
μην το καλύψεις.
Μην κατατάξεις τον εαυτό σου
με τους ασύνετους
πάνσοφη κόρη.
υπάρχεις μέσα
στον νυμφώνα μου
μη, λοιπό, σαν να 'σαι έξω
την ψυχή σου
μαραίνεις.
Όσους βρίσκονται στον νυμφώνα
σαν δούλους σου φώναξε.
καθένας θα τρέχει με φόβο
να σε ακούσει, σεμνή,
όταν πεις· “πού είναι
ο θεός μου και γιος μου”.

Πικρή την ημέρα
του πάθους μην πάρης·
γιαί γι' αυτήν ο γλυκός σου
σαν μάννα εξ ουρανού
κατέβηκα,
όχι στο όρος Σινά
αλλά στην κοιλιά σου·
γιατί μέσα σ' αυτήν
σκληρήνα, όπως το γάλα σε τυρί,
που ο Δαβίδ προείπε·
το σκληρημένο βουνό
θυμήσου, σεμνή,
γιατί εγώ υπάρχω
γιατί από Λόγος που ήμουν
στην κοιλιά σου σαρκώθηκα·
μέσα σ' αυτήν λοιπόν πάσχω,
μέσα σ' αυτήν και σώζω.
Μην κλαίς λοιπόν μητέρα
καλύτερα φώναξε με χαρά·

“θέλων πάθος δέχεται
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου”.

“θέλοντας δέχεται το πάθος
ο θεός μου και γιος μου”.

ζ’

«Ίδού», φησί, «τέκνον,
ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου
τὸν κλαυθμὸν ἀποσοβῶ·
τὴν καρδίαν μου συντριβῶ
ἐπὶ πλειῶν
ἀλλ’ οὐ δύναται σιγᾶν
ὁ λογισμὸς μου·
τί μοι λέγεις, σπλάχνον·
“εἰ μὴ θάνω ὁ Ἀδάμ
οὐχ ὑγειαίνει”;
καὶ μὴν ἄνευ πάθους
ἐθεράπευσες πολλούς·
λεπρὸν γὰρ καθῆρας
καὶ οὐκ ἤλγησας οὐδέν,
ἀλλ’ ἠβουλήθης·
παράλυτον σφίγξας
οὐ κατεπονήθης·
πῆρον πάλιν λόγῳ
ὀμματώσας, ἀγαθέ,
ἀπαθῆς μεμένηκας,
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου.

«Ναι παιδί μου», λέει,
«από τα μάτια μου
το κλάμα μου σταματώ·
την καρδιά μου σφίγγω
περισσότερο
αλλά δεν μπορεί να σιγήσει
ο λογισμός μου·
τι μου λες εσύ σπλάχνο μου·
“αν εγώ δεν πεθάνω
ο Αδάμ δεν γιατρεύεται”;
Κι όμως χωρίς πάθος
εγιατρευες τόσους·
τον λεπρόν καθάρισες
χωρίς να πονέσεις καθόλου,
μόνο το θέλησες·
τον παράλυτο στερεώνοντας
δεν καταπονήθηκες·
και στον ανάπηρο μιλώντας
έδωσες μάτια, καλέ μου,
χωρίς κάτι να πάθεις,
ο θεός μου και γιος μου.

η’

Νεκρούς ἀναστήσας
νεκρὸς οὐκ ἐγένου,
οὐδ’ ἐτέθης ἐν ταφῇ,
υἱέ μου καὶ ζωὴ μου·
πῶς οὖν λέγεις
“εἰ μὴ πάθω,
ὁ Ἀδάμ οὐχ ὑγειαίνει”;
κέλευσον, σωτήρ μου,
καὶ ἐγείρεται εὐθὺς
κλίνην βαστάζων·
εἰ δὲ καὶ ἐν τάφῳ
κατεχώσθη ὁ Ἀδάμ,

Νεκρούς αναστένωντας
νεκρὸς δεν έγινες
ούτε μπήκες σε τάφο
ζωή μου και γιε μου·
πώς λοιπόν λες
“αν δεν πάθω
ο Αδάμ δεν γιατρεύεται”;
Διάταξε, σωτήρα μου,
και θα σηκώνεται αμέσως
κρατώντας το κρεβάτι του·
αν δε και σε τάφο
χώθηκε ο Αδάμ

ὡς Λάζαρον τάφου
ἐξανέστησας φωνῆ,
οὕτως καὶ τοῦτον·
δουλεύει σοι πάντα
ὡς πλάστη τῶν πάντων·
τί οὖν τρέχεις, τέκνον;
μὴ ἐπείγου πρὸς σφαγὴν·
μὴ φιλῆς τὸν θάνατον,
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου.

ὅπως τον Λάζαρο απ' τον τάφο
με την φωνή σήκωσες
έτσι κι αυτόν·
σε υπακούουν τα πάντα
ως δημιουργό των πάντων·
γιατί λοιπόν τρέχεις, παιδί μου;
Μην βιάζεσαι για σφαγή
μην αγαπᾶς τον θάνατο,
ο θεός μου και γιός μου».

θ'

«Οὐκ οἶδας, ὦ μητέρα,
οὐκ οἶδας ὃ λέγω·
διὸ ἄνοιξον τὸν νοῦν
καὶ εἰσοίκησον τὸ ῥῆμα
ὃ ἀκούεις,
καὶ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν
νόει ἃ λέγω·
οὗτος, ὃν προεῖπον,
ο ταλαίπορος Ἰδὰμ,
ὁ ἀρρώστησας
οὐ μόνον τὸ σῶμα
ἀλλὰ γὰρ καὶ τὴν ψυχὴν,
ἐνόσησε θέλων·
οὐ γὰρ ἤκουσεν ἐμοῦ
καὶ κινδυνεύει·
γνωρίζεις ὃ λέγω·
μὴ κλαύσης οὖν, μητέρα,
μᾶλλον τοῦτο κράζον·
τὸν Ἰδὰμ ἐλέησον
καὶ τὴν Εὐαν οἴκτηρον,
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου.

Δεν κατάλαβες μητέρα,
δεν κατάλαβες τι λέω.
Γι' αυτό άνοιξε τον νού σου
και άφησε να μπουν μέσα
τα λόγια που ακούς,
και μόνη σου η ίδια
στοχάσου τι λέω.
Αυτός που προείπα,
ο Αδάμ ο ταλαίπορος,
που αρρώστησε
όχι μόνο στο σώμα
αλλά και στην ψυχή,
αρρώστησε θέλοντας·
γιατί δεν με άκουσε
και πια κινδυνεύει.
Καταλαβαίνεις τι λέω.
Λοιπόν, μην κλάψεις μητέρα
καλύτερα φώναξε τούτο:
τον Αδάμ ελέησε
και την Εύα συμπόνεσε,
ο θεός μου και γιος μου.

ι'

Ἐπὸ ἀσωτίας
καὶ ἀδηφαγίας
ἀρρώστησας ὁ Ἰδὰμ
κατηνέχθη ἕως Ἰδοῦ

Από ασωτία
και λαιμαργία
αρρωσταίνοντας ο Αδάμ
γκρεμίστηκε στου Ἰδοῦ

κατωτάτου
καί ἐκεῖ τὸν τῆς ψυχῆς
πόνον δακρύει.
Εὐὰ δὲ ἡ τοῦτον
ἐκδιδάξασά ποτε
τὴν ἀταξίαν
σὺν τοῦτῳ στενάζει·
σὺν αὐτῷ γὰρ ἄρρωστέϊ,
ἵνα μάθωσιν ἅμα
τοῦ φυλάττειν ἰατροῦ
παραγγελίαν.
συνῆκας γὰρ ἄρτι;
ἐπέγνωσ ἅ εἶπον;
πάλιν, μήτηρ, κράζον.
“τῷ Ἀδάμ εἰ συγχωρεῖς,
καὶ τῇ Εὐὰ σύγγνωθι,
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου”.

τα ἐγκαιτα
καὶ ἐκεῖ κλαίει
τῆς ψυχῆς του τον πόνο.
Και η Εὐὰ
που του δίδαξε
τότε την αμαρτία
μαζί του υποφέρει.
Και μαζί του εἶναι ἄρρωστη
για να μάθουν συγχρόνως
να τηρούν του γιατροῦ
τις συστάσεις.
Κατάλαβες λοιπόν τώρα
γνώρισες ὅσα εἶπα;
Φώναξε πάλι μητέρα,
“αν συγχωρεῖς τον Αδάμ,
συγχώρεσε και την Εὐὰ,
ο θεός μου και γιος μου”.

ια’

Ῥημάτων δὲ τούτων
ὡς ἤκουσε τότε
ἡ ἀμώμητος ἀμνάς,
ἀπεκρίθη πρὸς ἄρνα·
«Κυρίε μου,
ἔτι ἅπαξ ἂν εἶπω,
μὴ ὀργισθῆς μοι·
λέξω σοι ὃ ἔχω,
ἵνα μάθω παρά σου
πάντως ὃ θέλω·
ἂν πάθης, ἂν θάνης,
ἀναλύσεις πρὸς ἐμέ;
ἂν περιοδεύσης
σὺν τῇ Εὐὰ τὸν Ἀδάμ,
βλέψω σὲ πάλιν;
αὐτὸ γὰρ φοβοῦμαι,
μήπως ἐκ τοῦ τάφου
ἂνω δράμης, τέκνον,
καὶ ζητοῦσά σε ἰδεῖν
κλαύσω, κράξω· “ποῦ ἔστιν

Τα λόγια αυτά
καθὼς ἀκούσε τότε
ἡ ἀψογη ἀμνάδα
ἀπάντησε στον ἀμνό.
Κυρίε μου
κι αν πω κάτι ἀκόμη
μην μου θυμώσεις·
θα σου πω ὅσα ἔχω
για να μάθω ἀπὸ σένα
ακριβῶς ὅ,τι θέλω.
Αν βασανιστεῖς, αν πεθάνεις
θα ξαναζήσεις για μένα;
Αν φύγεις
για τον Αδάμ και την Εὐὰ
θα σε ξαναδῶ;
Γιατί αὐτὸ φοβάμαι,
μήπως ἀπὸ τον τάφο
φύγεις για πάνω, παιδί μου
και ζητώντας σε, να σε δω
κλάψω και κράξω· “πού εἶναι

ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου”.

ο θεός μου και γιος μου”.

ιβ’

Ὅς ἤκουσε ταῦτα
ὁ πάντα γινώσκων
πρὶν γενέσεως αὐτῶν,
ἀπεκρίθη πρὸς Μαρίαν·
«Θάρσει, μήτηρ,
ὅτι πρώτη με ὄρᾳς
ἀπὸ τοῦ τάφου·
ἔρχομαί σοι δεῖξαι
πόσων πόνων τὸν Ἀδάμ
ἐλυτρώσαμην
καὶ πόσους ἰδρῶτας
ἔσχον ἕνεκεν αὐτοῦ·
δηλώσω τοῖς φίλοις
τὰ τεκμήρια δεικνύς
ἐν ταῖς χερσὶ μου·
καὶ τότε θεάσει
τὴν Εὐάν, ὧ μήτηρ,
ζῶσαν ὡσπερ πρώην
καὶ βοήσεις ἐν χαρᾷ·
“τοὺς γονεῖς μου ἔσωσεν
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου”.

Σαν ἀκουσε αὐτά
ο γνωρίζων τα πάντα
ακόμη πριν γίνουν,
απάντησε στη Μαρία.
«Θάρεψε μητέρα,
γιατί πρώτη θα με δεις
απ’ τον τάφο.
Ἐρχομαι να σου δείξω
πόσο πόνεσα
να λυτρώσω τον Αδάμ
και πόσο ἰδρωσα
για χάρη του.
Θα γνωρίσω στους φίλους
δείχνοντας τα τεκμήρια
που ἔχω στα χέρια.
Και τότε δεις
την Εύα, μητέρα,
ζωντανή ὅπως πριν
και χαρούμενη θα φωνάζεις·
“τους γονεῖς μου ἔσωσε
ο θεός μου και γιος μου”.

ιγ’

Μικρὸν οὖν, ὧ μήτηρ,
ἀνάσχου καὶ βλέπεις,
πῶς καθάπερ ἰατρὸς
ἀποδύομαι καὶ φθάνω
ὅπου κεῖνται,
καὶ ἐκείνων τὰς πληγὰς
περιοδεύω,
τέμνων ἐν τῇ λόγχῃ
τὰ παρώματα αὐτῶν
καὶ τὴν σκληρίαν·
λαμβάνω καὶ ὄξος,

Για λίγο, μητέρα,
υπόμενε και θα δεις
πώς, σαν γιατρός,
γυμνώνομαι και φθάνω
εκεί όπου κείνται
και τις πληγές τους
θεραπεύω,
τέμνοντας με τη λόγχη
τους ρόζους τους
και τα καρκινώματα·
και παίρνοντας ξίδι

καὶ ἐπιστύφω τὴν πληγὴν·
τῆ σμίλει τῶν ἥλων
ἀνευρήνας τὴν τομὴν
χλαίνην μοτώσω·
καὶ δὴ τὸν σταυρόν μου
ὡς νάρθηκα ἔχων
τούτῳ χρῶμαι, μήτηρ,
ἵνα ψάλλης συνετῶς·
“πάσχων πάθος ἔλυσεν
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου”.

ιδ'

Ἄποθου οὖν, μήτηρ,
τὴν λύπην ἀπόθου,
καὶ πορεύου ἐν χαρᾷ·
ἐγὼ γὰρ δι' ὃ κατήλθον
ἤδη σπεύδω
ἐκτελέσαι τὴν βουλὴν
τοῦ πέμψαντός με·
τοῦτο γὰρ ἐκ πρώτης
δεδογμένον ἦν ἐμοὶ
καὶ τῷ πατρί μου,
καὶ τῷ πνευματί μου
οὐκ ἀπήρεσέ ποτε
τὸ ἐνανθρωπῆσαι
καὶ παθεῖν με διὰ τὸν
παραπεσόντα·
δραμοῦσα οὖν, μήτηρ,
ἀνάγγειλον πᾶσιν
ὅτι “πάσχων πλήττει
τὸν μισοῦντα τὸν Ἀδάμ
καὶ νικήσας ἔρχεται
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου”.

ιε'

«Νικῶμαι, ὦ τέκνον,

¹ το εργαλείο των γλυπτών

απολυμαίνω τὴν πληγὴν.
Και με σμιλάρι¹ πλαταίνοντας
τὴν τομὴ τῶν καρφίων
με ὑφασμα λινό θα τὴν κλείσω.
Και μάλιστα τὸν σταυρό μου
σαν θήκη φαρμάκων
θα ἔχω, μητέρα,
ὥστε ταπεινά να ψέλνεις:
“πάσχοντας γιάτρεψε τα πάθη
ο θεός μου και γιος μου”.

Παράτησε, λοιπόν, μητέρα,
παράτησε τὴ λύπη
καὶ προχώρησε με χαρά·
γιατί ἐγώ, για ὅ,τι κατέβηκα
ἤδη σπεύδω
να ἐκτελέσω τὴν θέληση
ἐκείνου που μ' ἔστειλε.
Γιατί αὐτό, απ' τὴν ἀρχή,
αποφασίστηκε ἀπὸ μένα
καὶ τὸν πατέρα μου,
καὶ τὸ πνεῦμα μου
ποτέ δεν ἀρνήθηκε
να γίνω ἄνθρωπος
καὶ για τὸν παραπλανημένο
να υποφέρω.
Τρέξε λοιπόν μητέρα
καὶ ἀνάγγειλε σ' ὅλους
“ὅτι πάσχοντας πλήττει
ἐκεῖνον που μίσησε τὸν Ἀδάμ
καὶ ἔρχεται νικητὴς
ο θεός μου και γιος μου”.

«Νικιέμαι παιδί μου

νικῶμαι τῷ πόθῳ
καὶ οὐ στέγω ἀληθῶς,
ἴν' ἐγὼ μὲν ἐν θαλάμῳ,
σὺ δ' ἐν ξύλῳ,
καὶ ἐγὼ μὲν ἐν οἰκίᾳ,
σὺ δ' ἐν μνημείῳ·
ἄφες οὖν συνέλθω·
θεραπεύει γὰρ ἐμὲ
τὸ θωρεῖν σε·
κατίδω τὴν τόλμαν
τῶν τιμώντων τὸν Μωυσῆν·
αὐτὸν γὰρ ὡς δῆθεν
ἐκδικοῦντες οἱ τυφλοὶ
κτεῖναι σε ἤλθον.
Μωυσῆς δὲ τοιοῦτῳ
τῷ Ἰσραὴλ εἶπεν
ὅτι: «μέλλεις βλέπειν
ἐπὶ ξύλου τὴν ζωὴν»·
ἡ ζωὴ δὲ τίς ἐστίν;
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου».

ιστ'

«Οὐκοῦν εἰ συνέρχη,
μὴ κλαύσης, ὦ μήτηρ,
μηδὲ πάλιν πτοηθῆς,
ἐὰν ἴδης σαλευθέντα
τὰ στοιχεῖα·
τὸ γὰρ τόλμημα δονεῖ
πᾶσαν τὴν κτίσιν.
πόλος ἐκτυφλοῦται
καὶ οὐκ ἀνοίγει ὀφθαλμόν,
ἕως ἂν εἴπω·
ἡ γῆ σὺν θαλάσσει
τότε σπεύσουσι φυγεῖν·
ναὸς τὸν χιτῶνα
ῥήξει τότε κατὰ τῶν τοῦτο
τολμώντων·
τὰ ὄρη δονοῦνται,
οἱ τάφοι κενοῦνται·
ὅταν ἴδης ταῦτα,

ἀπ' τὴν ἀγάπη νικιέμαι
καὶ, ἀληθινά, δὲν ἀντέχω
ἐγὼ νὰ βρῖσκομαι σε κοιτῶνα
καὶ ἐσύ στον σταυρό
ἐγὼ στο σπίτι
κι ἐσύ στο μνήμα.
Ἄσε με λοιπὸν νὰ εἶμαι μαζί σου·
γιατὶ θεραπεύομαι
ὅταν σε βλέπω.
Νὰ δω το θάρρος αὐτῶν
που τιμοῦν τον Μωυσή.
Γιατὶ αὐτὸν τάχα υπερασπίζοντας
έρχονται οἱ τυφλοὶ
εσένα νὰ σκοτώσουν.
Ὁ Μωησῆς καὶ τοῦτο
το εἶπε στους εβραῖους
ὅτι: «πρόκειται νὰ δεις
τὴ ζωὴ πάνω στο ξύλο».
Καὶ ἡ ζωὴ ποῖος εἶναι;
Ὁ θεὸς μου καὶ γιὸς μου.

«Λοιπὸν ἀν ἔρθεις κοντά μου
μὴν κλάμης, μητέρα,
οὔτε πάλι νὰ ταραχτεῖς,
ἀν δεις τὰ συστατικά του κόσμου
νὰ κλονίζονται.
Γιατὶ αὐτὸ τὸ τόλμημα ταραξεῖ
ὅλη τὴν κτίση.
Ὁ θόλος του οὐρανοῦ σβήνει
καὶ δὲν ἀνοίγει τὸ μάτι του,
μέχρι ἐγὼ νὰ του πῶ.
Ἡ γῆ καὶ ἡ θάλασσα τότε
σπεύδουν νὰ φύγουν.
Ὁ ναὸς τὸν χιτῶνα θὰ σκίσει
ἐναντίον αὐτῶν
που ἀποτόλμησαν.
Τὰ βουνά δονοῦνται,
οἱ τάφοι κενοῦνται.
Ὅταν αὐτὰ ἀντικρίσεις

ἐὰν πτήξης ὡς γυνή,
κράζον πρὸς με· “φεῖσαι μου,
ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου”.

καὶ σαν γυναῖκα φοβηθεῖς
φώναξέ μου· “προφύλαξέ με
ὁ θεὸς μου καὶ γιος μου”.

ιζ'

Υἱε τῆς παρθένου,
θεὲ τῆς παρθένου
καὶ τοῦ κόσμου ποιητά,
σὸν τὸ πάθος, σὸν τὸ βάθος
βάθος
τῆς σοφίας·
σὺ ἐπίστασαι ὁ ἦς
καὶ ὁ ἐγένου·
σὺ παθεῖν θελήσας
κατηξίωσας ἐλθεῖν
ἀνθρώπους σῶσαι·
σὺ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν
ἦρας ὡς ἀμνός·
σὺ ταῦτας νεκρώσας
τῆ σφαγῆ σου, ὁ σωτήρ,
ἔσωσας πάντας·
σὺ εἶ ἐν τῷ πάσχειν
καὶ ἐν τῷ μὴ πάσχειν·
σὺ εἶ θνήσκων, σῶζων·
σὺ παρέσχες τῆ σεμνῆ
παρρησίαν κράζειν σοὶ
“ὁ υἱὸς καὶ θεὸς μου”.

Γιε τῆς παρθένου,
θεὲ τῆς παρθένου
του κόσμου δημιουργέ,
δικό σου τὸ πάθος, δικό σου τὸ
τῆς σοφίας.
Εσύ γνωρίζεις ἐκεῖνο που ἦσαν
κι ἐκεῖνο που ἐγίνες.
Εσύ θέλοντας νὰ πάθεις
δέχτηκες νὰ ἐρθεις
τοὺς ἀνθρώπους νὰ σώσεις.
Εσύ τις ἀμαρτίες μας
σήκωσες σαν ἀμνός.
Εσύ αὐτέες σβήνοντας
με τὴν σφαγὴ σου, σωτήρα,
μας ἔσωσες ὅλους.
Εσύ εἶσαι στὸ πάθος
καὶ στὸ μὴ πάθος.
Εσύ πεθαίνοντας σώζεις.
Εσύ ἔδωσες στὴν σεμνὴ
τὸ θάρρος νὰ σε ονομάζει
“ὁ θεὸς μου καὶ γιος μου”.

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΣΕΙΠΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Προίμιον

Ἡ παρθένος σήμερον
τὸν ὑπερούσιον τίκτει,
καὶ ἡ γῆ τὸ σπήλαιον
τῷ ἀπροσίτῳ προσάγει·
ἄγγελοι μετὰ ποιμένων
δοξολογοῦσι,
μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος
ὁδοιποροῦσι·
δι' ἡμᾶς ἐγεννήθη
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰώνων θεός

Ἡ παρθένος σήμερα
τον υπερύσιο γεννά
καὶ ἡ γη το σπήλαιο
στον απρόσιτο παρέχει.
Ἄγγελοι καὶ ποιμένες
δοξολογούν,
καὶ μάγοι με ἓνα ἄστρο
πορεύονται·
γιατί για μας γεννήθηκε
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.

Οἴκοι

α'

Τὴν Ἑδέμ Βηθλεέμ
ἤνοιξε, δεῦτε ἴδωμεν·
τὴν τρυφὴν ἐν κρυφῇ
ἠῦραμεν, δεῦτε λάβομεν
τὰ τοῦ παραδείσου δῶρα
ἐντὸς τοῦ σπηλαίου·
ἐκεῖ ἐφάνη
ρίζα ἀπότιστος
βλαστάνουσα ἄφεςιν,
ἐκεῖ ἠύρέθη
φρέαρ ἀνόρυκτον,
οὐ πεινῶν Δαβὶδ

Ἡ Βηθλεέμ τον παράδεισο
ἀνοιξε, ελάτε να δούμε·
την ἀπόλαυση κρυφά
βρήκαμε, ελάτε να πάρουμε
του παραδείσου τα δώρα
μέσα στο σπήλαιο.
Εκεῖ φάνηκε
δέντρο ἀπότιστο
που βλασταίνει ἀφηση,
βρέθηκε ἐκεῖ
πηγάδι ἀσκαφτο,
ἀπ' ὅπου ο Δαβίδ κάποτε

πρὶν ἐπεθύμησεν·
ἐκεῖ παρθένος
τεκοῦσα βρέφος
τὴν δίψαν ἔπαυσεν εὐθὺς
τῶν Ἀδάμ καὶ Δαβίδ.
διὰ τοῦτο πρὸς τοῦτο
ἐπειχθῶμεν ποῦ ἐτέχθη
παιδίον νέον,
ὃ πρὸ αἰώνων θεός.

να πιεῖ επιθύμησε.
Εκεῖ ἡ παρθένος
γεννώντας βρέφος
τὴν δίψα ἀμέσως ἐσβησε
τῶν Ἀδάμ καὶ Δαβίδ.
Γι' αὐτὸ πρὸς αὐτὸ
ας πάμε ἐκεῖ που γεννήθηκε
παιδί νέο,
ὁ προαιώνιος θεός.

β'

Ὁ πατὴρ τῆς μητρὸς
γνώμη υἱὸς ἐγένετο·
ὁ σωτὴρ τῶν βρεφῶν
βρέφος ἐν φάτνῃ ἔκειτο·
ὃν κατανοῦσα
φησὶν ἡ τεκοῦσα·
«Εἰπέ μοι, τέκνον,
πῶς ἐνεσπάρης μοι
ἢ πῶς ἐνεφύης μοι·
ὄρῶ σε, σπλάγχνον,
καὶ καταπλήττομαι,
ὅτι γαλουχῶ
καὶ οὐ νενήμφευμαι·
καὶ σὲ μὲν βλέπω
μετὰ σπαργάνων,
τὴν παρθενίαν δὲ ἀκμήν
ἐσφραγισμένην θεωρῶ·
σὺ γὰρ ταύτην φυλάξας
ἐγεννήθης εὐδοκίσας
παιδίον νέον,
ὃ πρὸ αἰώνων θεός.

Τῆς μητέρας ὁ πλάστης
ἐγένε γιὸς τῆς θέλοντας.
Τῶν βρεφῶν ὁ σωτήρας
βρέφος σε φάτνῃ ἔκειτο.
Προαπαθώντας να καταλάβει
ἡ μητέρα τοῦ ἔλεγε.
«Πες μοι, παιδί μου,
πῶς σπάρθηκες μέσα μου
ἢ πῶς φύτρωσες.
Σε βλέπω, σπλάγχνο μου,
καὶ μένω κατάπληκτη,
πῶς σε θηλάζω
όντας ἀνύπαντρη.
Καὶ ἐνῶ σε βλέπω
σε σπάργανα,
τὴν παρθενία μου ἀκόμη
θεωρῶ σφραγισμένη·
γιατί ἐσύ τὴν διαφύλαξες
αφοῦ δέχτηκες καὶ γεννήθηκες
παιδί νέο,
ὁ προαιώνιος θεός.

γ'

Ἵψιστε βασιλεῦ,
τί σοι καὶ τοῖς πτωχεύσασιν;
ποιητὰ οὐρανοῦ,
τί πρὸς γῆϊνους ἤλυθας;
σπηλαίου ἡράσθης

Ἵψιστε βασιλιά,
τί το κοινὸ σου με τοὺς πτωχεύσαντες;
Δημιουργέ του ουρανοῦ
γιατί στους γῆϊνους ἦρθες;
Αγάπησες το σπήλαιο

ἢ φάτνης ἐτέρφθης;
ἰδοὺ οὐκ ἔστι
τόπος τῇ δούλῃ σου
ἐν τῷ καταλύματι·
οὐ λέγω τόπον,
ἀλλ' οὐδὲ ἀπήλαιον,
ὅτι καὶ αὐτὸ
τοῦτο ἀλλότριον.
καὶ τῇ μὲν Σάρρα
τεκούση βρέφος
ἐδόθη κληρὸς γῆς πολὺς,
ἐμοὶ δὲ οὔτε φωλαίος·
ἐχρησάμην τὸ ἄντρον,
ὃ κατώκησας βουλήσει
παιδίον νέον,
ὃ πρὸ αἰώνων θεός.»

ἢ χάρηκες τῇ φάτνῃ;
Να που δεν βρίσκεται
δωμάτιο για τὴν δούλη σου
σ' αὐτὸ το κατάλυμα·
δεν λέω δωμάτιο
ἀλλ' οὔτε καὶ σπήλαιο,
γιατί καὶ αὐτὸ το ἴδιο
ἀνήκει σε ἄλλον.
Καὶ στὴν Σάρρα
ὅταν γέννησε βρέφος
κληρονομία μεγάλη τῆς δόθηκε,
ἀλλὰ σε μένα, οὔτε τρώγλη.
Χρησιμοποίησα τὸ το σπήλαιο,
που θέλησες νὰ κατοικήσεις
παιδί νέο,
ὁ προαιώνιος θεός.»

δ'

Τὰ τοιαῦτα ῥητὰ
ἐν ἀπορρήτῳ λέγουσα
καὶ τὸν τῶν ἀφανῶν
γνώστην καθικετεύουσα
ἀκούει τῶν μάγων
τὸ βρέφος ζητούντων·
εὐθὺς δὲ τούτοις·
«Τίνες ὑπάρχετε;»
ἢ κόρη ἐβόησεν·
οἱ δὲ πρὸς ταύτην·
«Σὺ γὰρ τίς πέφυκας,
ὅτι τὸν τοιοῦτον ἀπεκύησας;
τίς ὁ πατήρ σου,
τίς ἡ τεκούσα,
ὅτι ἀπάτορος νιού
ἐγένου μήτηρ καὶ τροφός;
οὐ τὸ ἄστρον ἰδόντες
συνήκαμεν ὅτι ὤφθη
παιδίον νέον,
ὃ πρὸ αἰώνων θεός.

Αὐτὰ τα μυστικά
λόγια λέγοντας
καὶ ἱκετεύοντας
τὸν γνώστη τῶν ἀφανῶν
ἀκούει τοὺς Μάγους
νὰ ζητᾶνε τὸ βρέφος.
Καὶ ἀμέσως σ' αὐτούς.
«Ποιοὶ εἰσθε;»
τοὺς ρώτησε.
Καὶ αὐτοὶ ἀπαντοῦν.
«Καὶ ἐσύ πού βρέθηκες,
που τέτοιο παιδί γέννησες;
Ποιὸς ὁ πατέρας σου,
ποια ἡ μητέρα σου,
ἀφοῦ γιου χωρὶς πατέρα
μητέρα ἐγίνες καὶ τροφός;
Ὅπου τὸ ἄστρο βλέποντας
καταλήξαμε ὅτι φάνηκε
παιδί νέο,
ὁ προαιώνιος θεός.

ε'

Ἄκριβῶς γὰρ ἡμῖν
ὁ Βαλαάμ παρέθετο
τῶν ῥημάτων τῶν τὸν νοῦν
ᾧ περ προεμαντεύσατο,
εἰπὼν ὅτι μέλλει
ἀστήρ ἀνατέλλειν,
ἀστήρ σβεννύων
πάντα μαντεύματα
καὶ τὰ οἰωνίσματα·
ἀστήρ ἐκλύων
παραβολὰς σοφῶν,
ῥήσεις τε αὐτῶν
καὶ τὰ αἰνίγματα·
ἀστήρ ἀστέρος
τοῦ φαινομένου
ὑπερφαιδρότερος πολὺ
ὥς ἄστρον πάντων ποιητής,
περὶ οὗ προεγράφη·
ἐκ τοῦ Ἰακώβ ἀνατέλλει
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰῶνων θεός.»

Διότι ακριβέστατα
ο Βαλαάμ παρουσίασε
το νόημα των λόγων
με τους οποίους προφήτεψε,
λέγοντας ότι πρόκειται
να ανατείλει ἀστρο,
ἀστρο που θα σβήσει
ὄλες τις μαντείες
και τις προβλέψεις·
αστέρας που μας γλυτώνει
απ' τις παραβολές των σοφών,
καθώς και τα λόγια τους
και τις ασάφεις.
Αστέρι που φαίνεται
από τα άλλα αστέρια
υπέρλαμπρο
αφού αυτό τα έπλασε,
ὅπως προφήτεψαν.
Από τον Ιακώβ ἀνατέλλει
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.»

στ'

Παραδόξων ῥητῶν
ἡ Μαριάμ ὡς ἤκουσε,
τῷ ἐκ σπλάχνων αὐτῆς
κύψασα προσεκύνησε
της
καὶ κλαίουσα εἶπε·
«Μεγάλα μοι, τέκνον,
μεγάλα πάντα
ὅσα ἐποίησας
μετὰ τῆς πτωχείας μου·
ἴδου γὰρ μάγοι
ἔξω ζητοῦσί σε·
τῶν ἀνατολῶν
οἱ βασιλεύοντες
τὸ πρόσωπόν σου

Τα παράδοξα λόγια
σαν ἄκουσε η Μαριάμ
έσκυψε και προσκύνησε
αυτό που βγήκε απ' τα σπλάχνα

και κλαίγοντας εἶπε.
«Για μένα, παιδί μου, μεγάλα,
ὄλα μεγάλα,
ὅσα ἐποίησες
σε με την φτωχή.
Γιατί οι Μάγοι ἔξω
εσένα ζητούν.
Αυτοί της ἀνατολής
οι βασιλεύοντες
το πρόσωπό σου

ἐπιζητοῦσι,
καὶ λιτανεύουσιν ἰδεῖν
οἱ πλούσιοι τοῦ σου λαοῦ·
ὁ λαός σου γὰρ ὄντως
εἰσὶν οὗτοι οἷς ἐγνώσθης
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰώνων θεός.

αναζητούν,
καὶ ἱκετεύουν νὰ δουν
οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ λαοῦ σου.
Γιατὶ εἶναι αὐτοὶ ὁ λαός σου
για τὸν ὁποῖο γεννήθηκες
παιδί νέο,
ὁ προαιώνιος θεός.

ζ'

Ἐπειδὴ οὖν λαός
σός ἐστι, τέκνον, κέλευσον
ὑπὸ σκέπην τὴν σὺν
γένωνται, ἵνα ἴδωσι
πενίαν πλουσίαν,
πτωχείαν τιμίαν·
αὐτόν σε δόξαν
ἔχω καὶ καύχημα·
διὸ οὐκ αἰσχύνομαι·
αὐτὸς εἶ χάρις
καὶ ἡ εὐπρέπεια
τῆς σκηνῆς κάμου·
νεῦσον εἰσέλθωσιν·
οὐδέν μοι μέλει
τῆς εὐτελείας·
ὡς θησαυρόν γάρ σε κρατῶ
ὄν βασιλεῖς ἤλθον ἰδεῖν,
βασιλέων καὶ μάγων
ἐγνωκώτων ὅτι ὤφθης
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰώνων θεός.

Ἐπειδὴ, λοιπόν, λαός
δικός σου εἶναι, τέκνο μου, ζήτησε
μεσ το κατάλυμα
νὰ ἐρθοῦν νὰ δουν
ἀνέχεια πλούσια,
τίμια φτώχεια.
Δόξα μου ἐσύ 'σαι ὁ ἴδιος
καὶ καύχημα.
Γι' αὐτὸ δὲν ντρέπομαι.
Ἐσύ εἶσαι ἡ ομορφιά
καὶ ἡ εὐπρέπεια
τῆς φάτνης κι ἐμοῦ.
Δεῖξ' τοὺς νὰ μπου.
Δεν μ' ενδιαφέρει
ἡ λιτότητα.
Γιατὶ σε κρατῶ θησαυρό
που ἤρθαν νὰ δουν βασιλεῖς,
βασιλεῖς καὶ Μάγοι
που ἐμαθαν ὅτι φάνηκες
παιδί νέο,
ὁ προαιώνιος θεός.

η'

Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς
ὄντως καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν
τῶν φρενῶν ἀφανῶς
ἦψατο τῆς μητρὸς αὐτοῦ,
«Εἰσάγαγε, λέγων,
οὓς ἤγαγε λόγῳ·
ἐμὸς γὰρ λόγος

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς
καὶ θεὸς μας πράγματι,
μπαίνοντας μυστικά
στη σκέψη τῆς μάνας του
«ἀφῆσέ τοὺς νὰ μπου», εἶπε,
«αὐτοὺς που οδήγησα νοερά
γιατὶ δική μου φήμη

οὗτος ὃς ἔλαμψε
τοῖς ἐπιζητοῦσι με·
ἀστήρ μὲν ἐστίν
τὸ φαινόμενον,
δύναμις δέ τις
πρὸς τὸ νοούμενον·
συνῆλθε μάγοις
ὡς λειτουργῶν μοι,
καὶ ἔτι ἴσταται πληρῶν
τὴν διακονίαν αὐτοῦ
καὶ ἀκτιῶσι δεικνύων
τὸν τόπον ὅπου ἐτέχθη
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰῶνων θεός.

τους φώτισε
να με ζητήσουν.
Αστέρι μεν είναι
αυτό που φαίνεται,
αλλά είναι δύναμη
αυτό που νοείται.
Με τους Μάγους ήρθε
υπηρετώντας με,
και ακόμη στέκεται
εκτελώντας τον σκοπό του
να δείχνει με την ακτίνα του
τον τόπο που γεννήθηκε
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.

θ'

Νῦν οὖν δέξαι, σεμνή,
δέξαι τοὺς δεξαμένους με·
ἐν αὐτοῖς γὰρ εἰ μὴ
ὥσπερ ἐν ταῖς ἀγκάλαις σου·
καὶ σοῦ οὐκ ἀπέστην
κάκεῖνοις συνῆλθον.»
ἢ δὲ ανοίγει
θύραν καὶ δέχεται
μάγων τὸ σύστημα·
ἀνοίγει τὴν θύραν
ἢ ἀπαράνοικτος²
πύλη, ἣν Χριστὸς
μόνος διώδευσεν·
ἀνοίγει θύραν
ἢ ἀνοιχθεῖσα
καὶ μὴ κλαπειῖσα μηδαμῶς
τὸν τῆς ἀγνείας θυσαυρόν·
αὐτὴ ἤνοιξε θύραν,
ἀφ' ἧς ἐγεννήθη θύρα,
παδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰῶνων θεός.

Τώρα λοιπόν δέξου, σεμνή,
εκείνους που με δέχτηκαν.
Γιατί μέσα τους βρίσκομαι
ὅπως στην αγκαλιά σου.
Και από σένα δεν έφυγα
και με εκείνους ήρθα.»
Και εκείνη ανοίγει
τη θύρα και δέχεται
όλους τους Μάγους.
Ανοίγει την θύρα
η απείραχτη πύλη
που μόνο ο Χριστός
διάβηκε.
Ανοίγει θύρα
η ανοιγμένη
που δεν έχασε διόλου
τον θησαυρό της αγνείας.
Αυτή άνοιξε θύρα
απ' όπου γεννήθηκε θύρα,
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.

² Την λέξη εισήγαγε πρώτος ο Ιωάννης Χρυσόστομος

ι'

Οἱ δὲ μάγοι εὐθὺς
ὤρμησαν εἰς τὸν θάλαμον,
καὶ ἰδόντες Χριστὸν
ἔφριξαν, ὅτι εἶδον
τὴν τούτου μητέρα,
τὸν ταύτης μνηστήρα·
καὶ φόβῳ εἶπον·
Οὗτος υἱὸς ἐστὶν
ἀγενεαλόγητος·
καὶ πῶς, παρθένε,
τὸν μνηστευσάμενον
βλέπομεν ἀκμὴν
ἔνδον τοῦ οἴκου σου·
οὐκ ἔσχε μῶμον
ἢ κύησίς σου;
μὴ ἢ κατοίκησις ψεχθῆ
συνόντος σοι τοῦ Ἰωσήφ·
πληθος ἔχεις φθονούντων,
ἐρευνώντων ποῦ ἐτέχθη
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰώνων θεός.»

Και οἱ Μάγοι ἀμέσως
ὄρμησαν μέσα
καὶ βλέποντας τὸν Χριστό
ταράχτηκαν, γιατί εἶδαν
τὴν μητέρα αὐτοῦ,
καὶ τὸν μνηστήρα της·
καὶ με φόβο, εἶπαν.
«Αὐτός εἶναι παιδί
χωρὶς προγόνους.
Καὶ πῶς Κόρη
τὸν μνηστήρα
βλέπουμε τώρα
μέσα στο σπίτι σου.
Δεν κατηγορήσαν
τὴν κύησίς σου;
Μήπως μεμφθῆ ἡ κατοίκηση
μαζί σου τοῦ Ἰωσήφ.
Πολλοί σε φθονοῦν
ψάχνοντας ποῦ γεννήθηκε
παιδί νέο,
ὁ προαιώνιος θεός.»

ια'

— Ὑπομνήσω ὑμᾶς,
μάγοις Μαρία ἔφησε,
τίνος χάριν κρατῶ
τὸν Ἰωσήφ ἐν οἴκῳ μου·
εἰς ἔλεγχον πάντων
τῶν καταλαλούντων·
αὐτὸς γὰρ λέξει
ἄπερ ἀκήκοε
περὶ τοῦ παιδίου μου·
ὕπνῳ γὰρ εἶδεν
ἄγγελον ἅγιον
λέγοντα αὐτῷ,
πόθεν συνέλαβον·
πυρίνη θέα
τὸν ἀκανθώδη

—Θα σας θυμίσω Μάγοι
εἶπε ἡ Μαρία,
γιατί κρατῶ
τὸν Ἰωσήφ σπίτι μου.
Ελέγχοντας ὅσους
εμένα κατηγοροῦν.
Γιατί αὐτὸς θα πει
ὅλα που ἀκουσε
για τὸ παιδί μου.
Γιατί εἶδε στο ὕπνο τοῦ
ἅγιο ἀγγελο
να τοῦ ἐξηγεῖ
πῶς συνέλαβα.
Πύρινη ὄψη
τὸν ταραγμένο Ἰωσήφ

ἐπληροφόρησε νυκτὸς
περὶ τῶν λυπούντων αὐτόν·
δι' αὐτὸ σύνεστί μοι
Ἰωσήφ δηλῶν ὡς ἔστι
παιδίον νέον
ὁ πρὸ αἰώνων θεός.

νύχτα τον πληροφορήσε
για ὅσα τον θλίβουν·
γι' αὐτὸ εἶναι μαζί μου
μάρτυρας πως υπάρχει
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.

ιβ'

ῥητορεύει σαφῶς
ἅπαντα ἄπερ ἤκουσεν·
ἀπαγγέλλει τρανῶς
ὅσα αὐτὸς ἐώρακεν
ἐν τοῖς οὐρανόις
καὶ τοῖς ἐπιγείοις
τὰ τῶν ποιμένων,
πῶς συνανύμνησαν
πηλίνοις οἱ πύρινοι·
ὑμῶν τῶν μάγων,
ὅτι προέδραμεν
ἄστρον φωταυγοῦν
καὶ ὀδηγοῦν ὑμᾶς·
διὸ ἀφέντες
τὰ προρηθέντα
ἐκδιηγήσασθε ἡμῖν
τὰ νῦν γενόμενα ὑμῖν·
πόθεν εἴκατε, πῶς δὲ
συνήκατε ὅτι ὤφθη
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰώνων θεός.»

Τονίζει σαφῶς
ὅλα ὅσα ἀκουσε.
Διαλαλεῖ ολοφάνερα
ὅσα εἶδε ο ἴδιος
στους ἐπουράνιους
καὶ στους ἐπίγειους
για τους ποιμένες,
πῶς μαζί ὑμνησαν
γῆινοὶ καὶ οὐράνιοι.
Ὅτι εσὰς τους Μάγους
προέπεμψε
καὶ ὀδηγοῦσε
ἄστρο περίλαμπρο.
Γι' αὐτὸ ἀφέντες
τα προγούμενα
αναλύστε μας
αυτὰ που σας ἐγιναν·
ἀπὸ πού ἦρθατε, ἀλλὰ καὶ πῶς
καταλάβατε ὅτι φάνηκε
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.»

ιγ'

Ὡς δὲ ταῦτα αὐτοῖς
ἦ φαινή ἐλάλησεν,
οἱ τῆς ἀνατολῆς
λύχνοι πρὸς ταύτην ἔφησαν·
«Μαθεῖν θέλεις, πόθεν
ἠλύθαμεν ὧδε;
ἐκ γῆς Χαλδαίων
ὄθεν οὐ λέγουσι·

Ὅταν αὐτὰ τους εἶπε
ἡ λάμπουσα,
οι λύχνοι τῆς Ανατολῆς
τῆς ἀπάντησαν.
«Ἀπὸ πού ἦρθαμε
θέλεις νὰ μάθεις;
Ἀπὸ τὴν γῆ τῶν Χαλδαίων,
ὅπου δὲν δέχονται

θεὸς θεῶν κύριος
ἐκ Βαβυλῶνος,
ὅπου οὐκ οἶδασιν
τίς ὁ ποιητής
τούτων ὧν σέβουσιν·
ἐκεῖθεν ἦλθε
καὶ ἦρεν ἡμᾶς
ὁ τοῦ παιδίου σου σπινθήρ
ἐκ τοῦ πυρός τοῦ περσικοῦ·
πῦρ παμφάγον λιπόντες
πῦρ δροσίζον θεωροῦμεν
παιδίον νέον,
τὸν πρὸ αἰώνων θεόν.

τον Κύριο θεό των θεών,
από την Βαβυλώνα,
όπου δεν ξέρουν
ποιος ο δημιουργός
αυτών που λατρεύουν.
Από εκεί ήρθε
και μας πήρε
του παιδιού σου η λάμψη
από το περσικό πύρ.
Το πυρ το παμφάγο αφήνοντας
το πυρ που δροσίζει αντικρίζουμε
παιδί νέο,
τον προαιώνιο θεό.

ιδ'

Ματαιότης ἐστὶ
ματαιότητων ἅπαντα,
ἀλλ' οὐδεὶς ἐν ἡμῖν
ταῦτα φρονῶν εὐρίσκειται·
οἱ μὲν γὰρ πλανῶσιν,
οἱ δὲ καὶ πλανῶνται·
διό, παρθένε,
χάρις τῷ τόκῳ σου
δι' οὗ ἐλυτρώθημεν
οὐ μόνον πλάνης
ἀλλὰ καὶ θλίψεως
τῶν χωρῶν πασῶν
ὧν σπερ διήλθομεν,
ἔθνῶν ἀσήμων,
γλωσσῶν ἀγνώστων,
περιερχόμενοι τὴν γῆν
καὶ ἐξερευνῶντες αὐτήν
μετὰ λύχνου τοῦ ἄστρου
ἐκζητοῦντες ποῦ ἐτέχθη
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰώνων θεός.

Ματαιότητα είναι
όλα ματαιότητα,
αλλά κανείς από μας
δεν τα πιστεύει.
Άλλοι μεν πλανούν
άλλοι δε πλανώνται.
Γι' αυτό Παρθένε,
ευχαριστούμε το τέκνο σου
που μας ελύτρωσε
και απ' την πλάνη,
αλλά και απ' τη θλίψη
σε όλες τις χώρες
που διατρέξαμε,
εθνών ασήμαντων,
γλωσσών αγνώστων,
περιδιαβάζοντας τη γή τους
και εξερευνώντας την
με λύχνο το άστρο
αναζητώντας πού έγινε
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.

ιε'

Ἄλλ' ὡς ἔτι αὐτόν

Αλλά και με αυτόν

του̐τον τὸν λύχνον εἶχομεν,
τὴν Ἱερουσαλήμ
πᾶσαν περιωδεύσαμεν,
πληροῦντες εἰκότως
τὰ τῆς προφητείας·
ἤκούσαμεν γὰρ
ὅτι ἠπειλήσε
θεὸς ἐρευνᾶν αὐτήν·
καὶ μετὰ λύχνου
περιηρχόμεθα
θέλοντες εὐρεῖν
μέγα δικαίωμα·
ἀλλ' οὐχ εὐρέθη
ὅτι ἐπήρθη
ἡ κιβωτὸς αὐτῆς μεθ' ὧν
συνεῖχε πρότερον καλῶν·
τὰ ἀρχαῖα παρήλθεν,
ἀνεκαίνησε γὰρ πάντα
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰῶνων θεός.»

τον λύχνο που εἶχαμε,
την Ἱερουσαλήμ ολόκληρη
διατρέξαμε,
υπακούοντας, φυσικά,
στα λόγια της προφητείας.
Γιατί ακούσαμε
πως απείλησε ο θεός,
να την ερευνήσει.
Και με αυτό το λύχνο
περιτριγυρίζαμε
θέλοντας να βρούμε
τις απαιτήσεις του Κυρίου.
Αλλά δεν τις βρήκαμε
γιατί την κιβωτό τους
με όλα τα καλά
που πριν περιείχε, την πήραν.
Τα παλαιά παρήλθαν,
γιατί τα πάντα ανακαίνισε
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.»

ιστ'

«Ναί», φησί, τοῖς πιστοῖς
μάγοις Μαρία ἔφησε
« τὴν Ἱερουσαλήμ
πᾶσαν περιωδεύσατε,
τὴν πόλιν ἐκείνην
τὴν προφητοκτόνον;
καὶ πῶς ἀλίπως
ταύτην διήλθατε
τὴν πᾶσι βασκαίνουσαν;
Ἡρώδην πάλιν
πῶς διελάθατε
τὸν ἀντὶ θεσμῶν
φόνους ἐμπνέοντα;»
οἱ δὲ πρὸς ταύτην,
φησί· «Παρθένε,
οὐ διελάθομεν αὐτόν,
ἀλλ' ἐνεπαίξαμεν αὐτῷ·
συνετύχομεν πᾶσιν

«Αλήθεια», εἶπε ἡ Μαρία,
στους πιστοὺς Μάγους,
«την Ἱερουσαλήμ ολόκληρη
την γυρίσατε,
εκείνη την πόλη
που τους προφήτες σκοτώνει;
Και πῶς χωρίς ὄχληση
την διατρέξατε
που ὅλους τους βλάπτει;
Και ἀπὸ τον Ἡρώδη πάλι
πῶς ξεφύγατε
που ἀντὶ για νόμους
αποπνέει φόνους;»
Και αυτοὶ ἀπαντοῦν
σε αὐτήν. «Παρθένε
δεν του ξεφύγαμε
ἀλλὰ τον εμπαίξαμε·
συμμετέχοντας μ' ὅλους

ἔρωτωντες ποῦ ἐτέχθη
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰώνων θεός.»

που ρωτούν πού γεννήθηκε
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός».

ιζ'

Ὅτε ταῦτα αὐτῶν
ἢ θεοτόκος ἤκουσεν,
τότε εἶπεν αὐτοῖς·
«Τί ὑμᾶς ἐπερώτησεν
Ἡρώδης ὁ ἄναξ
καὶ οἱ Φαρισαῖοι»
– Ἡρώδης πρῶτον,
εἶτα ὡς ἔφησας
οἱ πρῶτοι τοῦ ἔθνους σου
τὸν χρόνον τούτου
τοῦ φαινιμένου νῦν
ἄστρου παρ' ἡμῶν
ἐξηκριβώσαντο·
καὶ ἐπιγνόντες
ὡς μὴ μαθόντες
οὐκ ἐπεθύμησαν ἰδεῖν
ὄν ἐξηρεύνησαν μαθεῖν,
ὅτι τοῖς ἐρευνῶσιν
ὀφείλει θεωρηθῆναι
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰώνων θεός.

Ὅταν αὐτά
ἢ θεοτόκος ἀκουσε
τοὺς εἶπε.
«Τι σας ἐρώτησε
ο βασιλιάς Ἡρώδης
καὶ οἱ Φαρισαῖοι;»
– Ὁ Ἡρώδης πρῶτα
κι ἔπειτα, ὅπως εἶπες,
οι αρχές του ἔθνους σου
τον χρόνο που φάνηκε
αυτό το ἄστρο
καὶ αφοῦ ἀπὸ μας
το ἐξακρίβωσαν
καὶ γνώστες πια
ἀλλὰ μὴ διδαχθένες
δεν ἐπιθύμησαν νὰ δουν
αὐτό που ζήτησαν νὰ μάθουν,
ὅτι γιὰ ἐκείνους που ἐρευνοῦν
πρέπει νὰ ἀναγνωριστεῖ
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.

ιη'

Ἐπενόουν ἡμᾶς
ἄφρονας οἱ ἀνόητοι
καὶ ἠρώτων, φησί·
πόθεν καὶ πότε ἤκατε;
πῶς μὴ φαινομένας
ὠδεύσατε τρίβους;
Ἡμεῖς δὲ τούτοις
ὅπερ ἠπίσταντο
ἀντεπιρωτήσαμεν·
Ἡμεῖς τὸ πάρος
πῶς διωδεύσατε

Μας περνούσαν γιὰ ἀφρονες
οι ἀνόητοι
μια καὶ ρωτούσαν
πότε ἤρθαμε κι ἀπὸ πού;
Πῶς περάσατε
ἀγνωστες ἀτραπούς;
Κι ἐμεῖς δε αὐτούς
γιὰ ἐκεῖνο που καλὰ γνώριζαν
ἀντιρωτήσαμε.
Εσεῖς παλαιότερα
πῶς βρήκατε δρόμο

ἔρημον πολλήν
ἦνπερ διήλθετε;
Ὁ ὀδηγήσας
τοὺς ἀπ' Αἰγύπτου
αὐτὸς ὠδήγησεν καὶ νῦν
τοὺς Χαλδαίους πρὸς αὐτόν,
τότε στυλῶ πυρίνω,
νῦν δὲ ἀστέρι δηλοῦντι
παιδίον νέον,
τὸν πρὸ αἰώνων θεόν.

στην ατέλειωτη ἄμμο
καὶ περάσατε;
Αυτὸς που οδήγησε
εκείνους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο
ο ἴδιος οδήγησε τώρα κοντά του
ἀπ' τοὺς Χαλδαίους εμάς,
τότε με φωτεινὸ στύλο
τώρα με ἄστρο που δείχνει
παιδί νέο,
τὸν προαιώνιο θεό.

ιθ'

Ὁ ἀστήρ πανταχοῦ
ἦν ἡμῶν προηγούμενος
ὡς ὑμῖν ὁ Μωσῆς
ῥάβδον ἐπιφερόμενος,
τὸ φῶς περιλάμπων
τῆς θεογνωσίας·
ὑμᾶς τὸ μάννα
πάλαι διέθρεψε,
καὶ πέτραν ἐπότισεν·
ἡμᾶς ἐλπίς
ἢ τούτου ἐνέπλησε·
τῇ τούτου χαρᾷ
διατρεφόμενοι,
οὐκ ἐν Περσίδι
ἀναποδίσαι
διὰ τὸ ἄβατον ὁδὸν
ὀδεύειν ἔσχομεν ἐν νῶ
θεωρῆσαι ποθοῦντες,
προσκηῆσαι καὶ δοξάσαι
παιδίον νέον,
τὸν πρὸ αἰώνων θεόν.»

Το ἄστρο παντοῦ
ἀπὸ εμάς προηγείτο
ὅπως εσάς ο Μωσῆς
κρατώντας ῥάβδο,
το περίλαμπρο φως
τῆς θεογνωσίας·
εσάς με το μάννα
παλιά σας ἐθρεψε
καὶ με τὴν πέτρα σας πότισε.
Εμάς ἡ ἐλπίδα
εκείνου ἐμψύχωσε.
Κι ἀπ' τὴν χαρὰν εκείνου
τρεφόμενοι,
οὔτε πρὸς τὴν Περσία
να ἐπιστρέψουμε
τὸν δύσκολο δρόμο
ἔχοντας στὸ μυαλό μας
τὸν πόθο νὰ δοῦμε,
νὰ προσκυνήσουμε καὶ δοξάσουμε
παιδί νέο,
τὸν προαιώνιο θεό.»

κ'

Ἐπὸ τῶν ἀπλανῶν
μάγων αὐτὰ ἐλέγετο·
ὑπὸ δὲ τῆς σεμνῆς
πάντα ἐπεσφραγίζετο

Οἱ ἀλάνθαστοι Μάγοι
αὐτὰ ἐλέγαν.
Καὶ ἡ σεμνὴ
ὅλα τα ἐπισφράγιζε

κυροῦντος τοῦ βρέφους
τὰ τῶν ἀμφοτέρων,
τῆς μὲν ποιούντος
μετὰ τὴν κύησιν
τὴν μήτραν ἀμίαντον,
τῶν δὲ δεικνύοντος
μετὰ τὴν ἔλευσιν
ἄμοχθον τὸν νοῦν
ὡσπερ τὰ βήματα·
οὐδεὶς γὰρ τούτων
ὑπέστη κόπον,
ὡς οὐκ ἐμόχθησεν ἐλθῶν
ὁ Ἀμβακούμ πρὸς Δανιήλ·
ὁ φανεὶς γὰρ προφήτης
ὁ αὐτὸς ἐφάνη μάγεις
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰῶνων θεός.

ενώ το βρέφος επιβεβαίωνε
και τους δυο,
και εκείνης
μετά την κύηση
τη μήτρα απείραχτη,
και εκείνων
μετά την άφιξη
τον νου ακούραστο
και τα βήματα.
Γιατί κανείς απ' αυτούς
κουράστηκε,
όπως δεν μόχθησε ερχόμενος
ο Αμβακούμ στον Δανιήλ.
Αυτός που φάνηκε στους προφήτες
ο ίδιος φάνηκε και στους Μάγους
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.

κα'

Μετὰ πάντα αὐτῶν ταῦτα
τὰ διηγήματα
δῶρα μάγοι χερσὶν
ἤραν καὶ προσεκύνησαν
τῷ δώρῳ τῶν δώρων
τῷ μύρο τῶν μύρων·
χρυσὸν καὶ σμύρναν
εἶτα καὶ λίβανον
Χριστῷ προσεκόμισαν
βοῶντες· «Δέξε
δώρημα τρίπλον,
ὡς τῶν Σεραφίμ
ὑμνον τρισάγιον·
μὴ ἀποστρέψης
ὡς τὰ τοῦ Κάιν,
ἀλλ' ἐναγκάλισαι αὐτὰ
ὡς τὴν τοῦ Ἄβελ προσφορὰν
διὰ τῆς σε τεκούσης,
δι' ἧς ἡμῖν ἐγεννήθης
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰῶνων θεός.

Μετά από όλες αυτές
τις διηγήσεις
με δώρα στα χέρια
οι Μάγοι προσκύνησαν
το δώρο των δώρων,
το μύρο των μύρων.
Χρυσό και σμύρνα
καθώς και λιβάνι
στον Χριστό προσκόμισαν
λέγοντας. «Δέξου
δώρο τριπλό,
όπως τον ύμνο
των Σεραφίμ τον τρισάγιο.
Μην τ' απορρίψεις
όπως εκείνα του Κάιν,
αλλά αγκαλιασέ τα
όπως του Άβελ την προσφορά
μέσω αυτής που σε γέννησε,
κι απ' την οποία για μας γεννήθηκες,
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.

κβ'

Νέα νῦν καὶ φαιδρὰ
βλέπουσα ἢ ἀμώμητος
μάγους δῶρα χερσὶ
φέροντας καὶ προσπίπτοντας
ἀστέρα δηλοῦντα,
ποιμένας ὑμνοῦντας,
τὸν πάντων τούτων
κτίστην καὶ κύριον
ικέτευε λέγουσα·
«Τριάδα δώρων,
τέκνον, δεξάμενος
τρειῶν αἰτήσεις δὸς
τῇ γεννησάσῃ σε·
ὑπὲρ ἀέρων
παρακαλῶ σε
καὶ ὑπὲρ τῶν καρπῶν τῆς γῆς
καὶ τῶν οἰκούντων ἐν αὐτῇ·
διαλλάγηθι πᾶσι
δι' ἐμοῦ, ὅτι ἐτέχθης
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰῶνων θεός.

Καιούργια καὶ ὁμορφα δῶρα
ἡ ἀμεμπτη βλέποντας
να φέρουν οἱ μάγοι στα χέρια
καὶ να προσκυνοῦν
καὶ το ἀστρο να δείχνει,
τοὺς βοσκούς να δοξάζουν,
ὅλων αὐτῶν
τον πλάστη καὶ κύριο,
ικέτευε λέγοντας.
«Παιδί μου, που δέχτηκες
τα τρία δῶρα
σ' αὐτὴν που σε γέννησε
δώσε τρεῖς χάρες.
Παρακαλῶ σε
γι' ἀνέμους ευνοϊκούς
για καλοὺς καρπούς γης
καὶ για τοὺς κατοίκους της.
Συμφιλιάσου με ὅλους
μέσω ἐμοῦ, γιατί γεννήθηκες
παιδί νέο,
ὁ προαιώνιος θεός.

κγ'

Οὐχ ἀπλῶς γὰρ εἶμι
μήτηρ σου, σῶτερ εὐσπλαχνε·
οὐκ εἰκῆ γαλουχῶ
τὸν χορηγὸν τοῦ γάλακτος·
ἀλλ' ὑπὲρ πάντων
ἐγὼ δυσωπῶ σε·
ἐποίησάς με
ὄλου τοῦ γένους μου
καὶ στόμα καὶ καύχημα·
ἐμὲ γὰρ ἔχει
ἡ οἰκουμένη σου
σκέπην κραταιάν,
τείχος καὶ στήριγμα·
ἐμὲ ὀρῶσιν
οἱ ἐκβληθέντες

Δεν εἶμαι μόνο μητέρα σου,
σωτήρα εὐσπλαχνε.
Ούτε ἀλόγιστα σε θηλάζω
εσένα που χορηγεῖς το γάλα.
Αλλά για ὅλους
σε ικετεύω.
Με ἔκανες
ὄλου του γένους μου
στόμα καὶ καύχημα.
Γιατί ἐμένα ἔχει
ἡ οἰκουμένη σου
ισχυρὴ σκέπη
τείχος καὶ στήριγμα.
Εμένα κοιτοῦν
αὐτοὶ που διώχτηκαν

τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς,
ὅτι ἐπιστρέφω αὐτοὺς
λάβη αἴσθησιν πάντα
δι' ἐμοῦ ὅτι ἐτέχθης,
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰώνων θεός.

ἀπ' τον παράδεισο της τέρψης,
γιατί τους φέρνω πίσω
να αισθανθούν τα πάντα
ὅτι ἀπὸ μένα γεννήθηκες,
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.

κδ'

Σῶσον κόσμον, σωτήρ·
τούτου γὰρ χάριν ἤλυθας·
στήσον πάντα τὰ σά·
τούτου γὰρ χάριν ἔλαμψας
ἐμοὶ καὶ τοῖς μάγοις,
καὶ πάση τῇ κτίσει·
ἰδὸν γὰρ μάγοι,
οἷς ἐνεφάνισας
τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου,
προσπίπτοντές σοι
δῶρα προσφέρουσι
χρήσιμα καλὰ
λίαν ζητούμενα·
αὐτῶν γὰρ χρήζω,
ἐπειδὴ μέλλω
ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον μολεῖν
καὶ φεύγειν σὺν σοὶ διὰ σε,
ὁδηγέ μου, υἱέ μου,
ποιητά μου, λυτρωτά μου,
παιδίον νέον,
ὁ πρὸ αἰώνων θεός.

Σώσε τον κόσμο, σωτήρα.
Γι' αὐτό τον λόγο ἦρθες.
Στήσε ὅλα τα δικά σου
γιατί γι' αὐτό τον λόγο ἐλάμψες
σ' ἐμένα στους Μάγους
καὶ ὅλη την κτίση.
Να τώρα οἱ Μάγοι
στους οποιίους ἐδειξες
το φως του προσώπου σου,
προσκυνώντας σε
δῶρα προσφέρουν
ὁμορφα χρήσιμα
καὶ αναγκαία.
Αὐτά τα χρειάζομαι
μια καὶ πρόκειται
να φύγω στην Αἴγυπτο
μ' ἐσένα καὶ γιὰ ἐσένα,
ὁδηγέ μου, γιε μου,
πλάστη μου, λυτρωτή μου,
παιδί νέο,
ο προαιώνιος θεός.